

**UCHWAŁA NR XXVIII/191/21
RADY POWIATU W MOŃKACH**

z dnia 30 listopada 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie w Powiecie Monieckim na lata 2021 – 2025**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 920, poz. 1038, poz. 1834) w związku z art. 6 ust. 1, ust. 3 pkt 1, ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021 r., poz. 1249) Rada Powiatu w Mońkach uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Monieckim na lata 2021 – 2025, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Mońkach.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu

Dariusz Jaworowski

Załącznik do uchwały Nr XXVIII/191/21
Rady Powiatu w Mońkach
z dnia 30 listopada 2021 r.

***POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE MONIECKIM
NA LATA 2021 - 2025***

MOŃKI 2021

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Charakterystyka zjawiska przemocy	4
1.1. Definicja przemocy	4
1.2. Cykle (fazy) przemocy w rodzinie	5
2. Akty prawne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie.....	6
3. Krótka charakterystyka Powiatu Monieckiego.....	7
4. Diagnoza obszaru objętego programem	8
5. Zasoby instytucjonalne Powiatu.....	10
6. Adresaci programu	11
7. Cele i założenia programu	11
8. Oddziaływania wobec osób doznających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie	15
9. Realizatorzy – partnerzy programu.....	18
10. Przewidywane efekty realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar w rodzinie w Powiecie Monieckim	19
11. Źródła finansowania powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	19
12. Czas realizacji działań zawartych w powiatowym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar w rodzinie	19
13. Wskaźniki.....	20
14. Monitoring i ewaluacja	21
Podsumowanie	21

WPROWADZENIE

Zjawisko przemocy w rodzinie jest poważnym problemem społecznym i jednym z podstawowych zagrożeń zarówno dla rodziny, jak i poszczególnych jej członków. Przemoc w rodzinie jest zagadnieniem bardzo szerokim. Mówiąc o przemocy wobec członków rodzin mamy na myśli różne zachowania i działania naruszające prawa i dobra drugiej osoby, powodujące u niej szkody i cierpienia. Trzeba pamiętać, że przemoc nie zawsze narusza prawo karne, ale niepodważalnie zawsze narusza prawa drugiego człowieka, m.in. prawo do wyrażania swoich poglądów i opinii, do uznawania jego podmiotowości prawnej, zakazu stosowania tortur, nieludzkiego, poniżającego traktowania lub karania oraz zakaz trzymania drugiego człowieka w poddaństwie.

Stosowanie przemocy jest zjawiskiem dosyć powszechnym, istniejącym w wielu społeczeństwach. Statystyki prowadzone przez różne instytucje nie do końca odzwierciedlają skalę tego problemu. Osoby pokrzywdzone często nie zgłaszają problemu z obawy przed konsekwencjami swojej decyzji, nie widzą możliwości rozwiązania problemu, a także z lęku przed opinią społeczeństwa, w którym nadal funkcjonują mity i stereotypy na temat przemocy. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w dalszym ciągu stanowi wyzwanie dla służb zajmujących się obszarem polityki społecznej.

Obowiązek opracowania Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wynika z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249). dodatkowo program jest skorelowany z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.), Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 przyjętego uchwałą Nr 16 Rady Ministrów z dnia 1 lutego 2021 r. (MP z 2021 r., poz. 235), Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Monieckim na lata 2020 – 2029.

Głównym celem Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 jest podejmowanie działań zmierzających do zwiększania skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu Monieckiego. W celu osiągnięcia zamierzonego celu priorytetowego zostały opracowane cele szczegółowe, które dotyczą czterech obszarów: profilaktyka i edukacja społeczna, pomoc osobom doświadczającym przemoc w rodzinie, oddziaływania względem osób stosujących przemoc w rodzinie oraz podniesienie kompetencji służb społecznych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Opracowanie powyższych celów zostało poprzedzone dokonaniem diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu Monieckiego na podstawie danych statystycznych zebranych z: Powiatowej Komendy Policji w Mońkach, ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Monieckiego, Gminnymi Punktami Konsultacyjnymi dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz uwikłanych w zjawisko przemocy w rodzinie oraz instytucji lub osób zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Program określa również adresatów, sposób monitorowania oraz źródła finansowania. Wskazane zostały także podmioty – partnerzy realizacji Programu odpowiedzialni za realizację celów, jak również zadania adresowane do specjalistów i instytucji – zmierzające do pracowania efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy na terenie Powiatu Monieckiego.

1. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

Przemoc zawsze uderza w godność jednostki i wykracza poza przyjęte przez społeczeństwo normy. Przemoc przybiera różne formy - od fizycznego bądź seksualnego do emocjonalnego, psychicznego poniżenia drugiego człowieka.

Przemoc w rodzinie jest niewątpliwie najgorszym rodzajem przemocy, ponieważ sprawcą jest najbliższa osoba – członek rodziny, a naturalnym środowiskiem życia człowieka jest właśnie rodzina. To właśnie w niej człowiek rodzi się, wychowuje, dojrzewa i w niej kształtuje własną osobowość. Nie zawsze jednak to środowisko spełnia należycie swoje podstawowe funkcje. Nie dla wszystkich dom rodzinny jest azylem, w którym panuje miłość, ciepło, bezpieczeństwo i wzajemne zaufanie.

1.1. Definicja przemocy

Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249) **przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.**

Prawo wskazuje sytuacje, w przypadku których dopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec kogoś, jak również kto i w jaki sposób może jej używać. Środkami przemocy dysponują zazwyczaj organy państwa i stosują czasami przy eksmisji z mieszkania, tymczasowym aresztowaniu lub zastosowaniu kary pozbawienia wolności.

Najprostszą i dostępną każdemu człowiekowi definicję przemocy podaje Słownik Języka Polskiego, zgodnie z którym jest to *przewaga wykorzystywana w celu narzucenia komuś swojej woli, wymuszenia czegoś na kimś; też: narzucona komuś bezprawnie władza.*

Przemoc zastosowana przez osobę nieuprawnioną jest zabroniona i ścigana prawem.

Na to zagadnienie przemocy w rodzinie należy spojrzeć z wielu perspektyw ponieważ zagadnieniem tym zajmuje się szereg dyscyplin naukowych takich jak: psychologia, socjologia, prawo, pedagogika, polityka społeczna i inne. Dlatego też precyzyjne zdefiniowanie zjawiska przemocy nastęrcza wiele problemów interpretacyjnych.

W literaturze poruszającej problematykę przemocy występuje najczęściej podział na następujące formy przemocy:

- ✓ Przemoc fizyczna – to stosowanie przez sprawcę przymusu z użyciem przewagi fizycznej do podejmowania decyzji i działań niewygodnych i krzywdzących w odczuciu ofiary. Jest to wywieranie, przy użyciu siły wpływu na stan fizyczny, zachowanie lub proces myślowy innej osoby bez jej przyzwolenia.
- ✓ Przemoc psychiczna – to wywieranie, przy użyciu środków komunikacji interpersonalnej, wpływu na stan psychiczny, emocjonalny innej jednostki bez jej przyzwolenia. Jest to poniżanie i upokarzanie, pozbawienie ofiary osobistej mocy, izolowanie i narzucanie własnych sądów. Najbardziej typowymi środkami przemocy psychicznej są inwektywy, groźby i molestowanie psychiczne.
- ✓ Przemoc seksualna – to nadużycie i wykorzystanie seksualne, gwałt.
- ✓ Zaniedbanie fizyczne – to brak należytej opieki, w tym lekarskiej; wszelkie zaniedbania fizyczne ofiary.

- ✓ Zaniedbanie psychiczne – to różnego rodzaju odrzucenia, obojętność, nieokazywanie pozytywnych uczuć, lekceważenie psychicznych potrzeb ofiary.
- ✓ Nadopiekuńczość – to działania sprawcy dążące do ograniczenia właściwego rozwoju ofiary poprzez formy nadopiekuńczości doprowadzające do okaleczenia fizycznego i psychicznego.
- ✓ Przemoc finansowa (ekonomiczna) – np. utrzymywanie osoby zależnej w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie pracy zawodowej, nie dawanie wystarczającej ilości środków finansowych na prowadzenie gospodarstwa domowego.
- ✓ Osaczenie – np. ciągle chodzenie za kimś, dzwonienie do niego w celu zastraszania.
- ✓ Przemoc w wymiarze społecznym – zakazywanie osobie kontaktów z rodziną, przyjaciółmi, zabranianie wychodzenia z domu, upokarzanie jej w miejscach publicznych.

Poszczególne formy wzajemnie się przenikają. Czasami jedno zachowanie trudno zakwalifikować tylko do jednej kategorii.

Charakterystyczne cechy przemocy domowej to:

- ✓ intencjonalność – jest zamierzonym działaniem agresora mającym na celu podporządkowanie i kontrolowanie ofiary;
- ✓ nierówność sił – jedna strona ma przewagę nad drugą, ofiara jest słabsza od agresora;
- ✓ naruszenie prawa i dobra osobistego – sprawca używając siły narusza podstawowe prawo ofiary do nietykalności fizycznej, szacunku, godności itp.;
- ✓ cierpienie i ból – agresor narusza zdrowie, a często nawet życie ofiary, która doświadczona bólem i cierpieniem ma mniejszą szansę do samoobrony.

1.2. Cykle (fazy) przemocy w rodzinie ¹

Badania wykazały, że osoby doznające przemocy, przechodzą przez trzy fazy powtarzającego się cyklu przemocy.

1. Faza narastania napięcia

W fazie pierwszej narasta napięcie i agresywność sprawcy - każdy drobiazg wywołuje jego irytację, prowokuje kłótnie i staje się coraz bardziej niebezpieczny. Osoba doznająca przemocy stara się opanować sytuację i oddalić zagrożenie. Czasem zaś nie mogąc wytrzymać „oczekiwania” sama prowokuje spięcie, aby wreszcie "mieć to za sobą". Często pojawiają się u niej różne dolegliwości fizyczne (np. bóle żołądka i głowy, bezsenność i utrata apetytu) i psychiczne (np. wpada w apatię lub ogarnia ją silny niepokój).

2. Faza gwałtownej przemocy

W fazie gwałtownej przemocy dochodzi do ataku agresji i rozładowania złości.

¹ Źródło: strona internetowa Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych http://www.parpa.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=77&Itemid=96

3. Faza miodowego miesiąca

W tej fazie wszystko się zmienia. Osoba stosująca przemoc nagle staje się inną osobą. Stara się znaleźć jakieś wytłumaczenie i usprawiedliwienie. Przeżywa poczucie winy, okazuje skruchę, przeprasza i obiecuje, że to się już nie powtórzy. Zaczyna okazywać ciepło i miłość. Osoba doznająca przemocy zaczyna wierzyć, że partner się zmienił i że przemoc była jedynie wyjątkowym incydentem, który już nigdy się nie powtórzy.

Fazy występują kolejno po sobie, jednakże w każdym kolejnym cyklu przemoc staje się bardziej gwałtowna i trwa dłużej natomiast faza miodowego miesiąca skraca się.

Przemoc może występować w relacjach:

- ✓ dorosłych wobec dorosłych,
- ✓ dorosłych wobec dzieci,
- ✓ dzieci wobec dorosłych.

Zdarza się, że te same osoby w jednych relacjach przyjmują rolę ofiary w innych zaś rolę sprawcy. Bywa, że np. kobieta doświadczająca przemocy ze strony partnera może jednocześnie stosować przemoc w relacjach ze swoimi dziećmi lub rodzicami. Większość sprawców przemocy w rodzinie to były ofiary.

Przemoc w rodzinie to celowe i zamierzone, wykorzystujące przewagę sił, działanie przeciw innemu członkowi rodziny. Jest to czyn naruszający prawa i dobra osobiste drugiej osoby, powodujący ból, cierpienie i inne szkody. W sytuacjach przemocowych jedna ze stron ma przewagę nad drugą, sprawca zazwyczaj jest silniejszy a ofiara słabsza.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Monieckim na lata 2021 – 2025 pozwoli na realizację przez powiat zadań określonych w aktach normatywnych dotyczących przeciwdziałania przemocy.

2. AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Program opracowany został w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.);
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1351);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 30 ze zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 277 ze zm.);
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar w Rodzinie na rok 2021;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Monieckim na lata 2020 – 2029;
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno –

edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno – edukacyjne;

- Konstytucja Rzeczypospolitej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
- Ustawa z dnia 6 lutego 2015 r. o ratyfikacji Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzonej w Stambule dnia 11 maja 2011 r.

3. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA POWIATU MONIECKIEGO

W strukturę Powiatu Monieckiego wchodzi 7 jednostek samorządowych: 3 gminy miejsko-wiejskie (Mońki, Knyszyn, Goniądz) oraz 4 gminy wiejskie (Jaświty, Jasionówka, Krypno i Trzcianne).

i Trzcianne).

Rys.1. Mapa powiatu monieckiego.

Powiat Moniecki jest położony u zbiegu rzek Biebrzy i Narwi w centralnej części województwa podlaskiego i należy do jego białostocko – suwalskiego podregionu. Zajmuje powierzchnię 138.259 ha, co stanowi 6,8% ogólnej powierzchni województwa. Pod względem powierzchni (1.382km²) powiat moniecki plasuje się na 7 miejscu w województwie. Nasz powiat graniczy z pięcioma powiatami – grajewskim, augustowskim, sokólskim, białostockim i łomżyńskim.

W powiecie znajdują się 3 ośrodki miejskie – liczące 15 tysięcy mieszkańców Mońki, 5 - tysięczny Knyszyn i 5 - tysięczny Goniądz oraz 171 miejscowości wiejskich. Powiat moniecki liczy 40.412 mieszkańców i na 1 km² przypada 29 osób.

Tabela Nr 1. **Dane o mieszkańcach powiatu monieckiego**

W wieku	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Wiek przedprodukcyjny	5.250	2.712	2.538
Wiek produkcyjny	26.039	14.202	11.837
Wiek poprodukcyjny	8.781	2.957	5.824
Powiat moniecki	40.070	19.871	20.199

(Źródło: dane GUS w Białymstoku wg stanu na dzień 31.12.2020 r.)

W ogólnej liczbie mieszkańców powiatu nieznacznie przeważają kobiety – 20.199, które stanowią 50,00% ogółu ludności, mężczyźni jest 19.871. Wskaźnik ten zmienia się jednak w zależności od wieku i tak: w przedziale wiekowym 0-64 lat występuje liczebna przewaga mężczyzn, natomiast kobiet jest więcej w grupie powyżej 64 roku życia.

Jak wynika z powyższej tabeli w powiecie monieckim bardzo dużą grupę wiekową, liczącą 26.039 osób stanowią ludzie w wieku produkcyjnym. Liczba dzieci i młodzieży (5.250 osób) jest mniejsza od liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (8.781 osób).

4. DIAGNOZA OBSZARU OBJĘTEGO PROGRAMEM

Motywów przyczyniających się do przemocy w rodzinie można doszukiwać się w makrosystemie społecznym, ekonomicznym i kulturowym. Środowisko społeczne i panujące w nim obyczaje bardzo silnie wpływają na relacje panujące w rodzinie. Czynniki takie jak stres, ubóstwo, nierówność, poziom wsparcia społecznego modyfikują rozmiar i zakres zjawiska przemocy domowej. Trudności finansowe i skomplikowanie ról społecznych, które coraz bardziej widoczne są w życiu współczesnych rodzin, tworzą środowisko szczególnie sprzyjające rozwojowi brutalnych zachowań.

Wzajemne funkcjonowanie oraz więzi w rodzinie: rodzice – dzieci, małżonkowie, rodzeństwo, dorosłe dzieci – starsi rodzice jest otoczone różnymi uwarunkowaniami, które mogą zaburzyć prawidłowe relacje i znacznie wpłynąć na wystąpienie zjawiska przemocy. Bezrobocie, ubóstwo i złe warunki życia są czynnikami wpływającymi na pogorszenie jakości pełnienia poszczególnych ról w rodzinie.

Jak wskazują opracowania naukowe zjawisko stosowania przemocy w rodzinie ma ogromny związek z nadużywaniem alkoholu przez agresora. Krzywdzący mężczyźni nadużywający alkoholu lub innych środków odurzających częściej stosują przemoc niż mężczyźni bez problemu uzależnienia. Nadużywanie alkoholu występuje wśród małżonków stosujących przemoc wobec partnera oraz rodziców krzywdzących swoje dzieci.

Tabela Nr 2. **Liczba rodzin objętych pomocą z powodu przemocy w rodzinie**

Lata	Mońki	Knyszyn	Goniądz	Jaświły	Krypno	Jasionówka	Trzcianne
2018 rok	3	0	2	5	0	0	0
2019 rok	2	0	3	1	0	0	0
2020 rok	1	0	0	4	1	0	0

Opracowanie własne na podstawie danych z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Monieckiego.

Jak wynika z powyższej tabeli w Powiecie Monieckim w Gminie Knyszyn, Jasionówka i Trzcianne w całym rozpatrywanym okresie nie odnotowano żadnej rodziny korzystającej z przedmiotowej pomocy. Najwięcej rodzin objętych pomocą z powodu przemocy domowej zarejestrowano w Gminie Mońki (6 przypadków), Jaświły (10), Goniądz (5) i Krypno (11).

Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Przemoc może mieć miejsce we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia lub statusu społecznego czy materialnego. W wielu społecznościach zaobserwować można brak reakcji na problem przemocy w rodzinie. Wynika to z funkcjonujących w świadomości społecznej mitów i stereotypów na temat przemocy, które pokazują fałszywy obraz problemu. Usprawiedliwiają one stosowanie przemocy, ukrywają czy bagatelizują problem, przez co utrudniają prawidłowe reagowanie na akty brutalności, czy okrucieństwa wobec bliskich. Dla sprawcy są sygnałem o społecznym przyzwoleniu na przemoc. Do najczęściej spotykanych mitów i stereotypów na temat przemocy w rodzinie należy stwierdzenie, że *przemoc w rodzinie to sprawa prywatna i nikt nie powinien się wtrącać w sprawy rodzinne*.

W ostatnim okresie, coraz częściej jednak ujawniane są przypadki przemocy. Prowadzone dotychczas działania informacyjne, ogólnopolskie i lokalne, spowodowały zmianę świadomości społecznej. Zauważa się większą gotowość ofiar przemocy do ujawniania takich spraw i przyjęcia pomocy. Należy jednak zaznaczyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Oszacowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest możliwe między innymi dzięki procedurze Niebieskiej Karty oraz działaniom Komendy Powiatowej Policji w Mońkach, które przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 3. **Podejmowane interwencje w ramach przemocy w rodzinie**

		2019 r.	2020r.
Procedura Niebieskich Kart		121	104
Miejsce interwencji	miasto	36	54
	wieś	85	50
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej		146	112
W tym dzieci		20	12
ogółem		123	106

Liczba sprawców przemocy domowej	kobiety	8	9
	mężczyźni	114	97
	nieletni	1	0
Liczba sprawców będących pod wpływem alkoholu		76	53
Liczba osób przewiezionych do Izby Wyrzeźwień		6	0
Liczba przypadków udzielenia pomocy medycznej pokrzywdzonym w wyniku przemocy domowej		1	0
Liczba osób przewiezionych do Ośrodka Interwencji Kryzysowej		0	0

Źródło: Dane z Komendy Powiatowej Policji w Mońkach.

Z powyższej tabeli wynika, iż w 2020 roku w porównaniu do roku 2019 znacznie zmalała liczba interwencji domowych przeprowadzonych przez Komendę Powiatową Policji w Mońkach, co jednak nie świadczy o zmniejszeniu skali problemu przemocy w rodzinie. Jest wręcz przeciwnie, ponieważ w 2019 roku zarówno liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty, osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej, jak i sprawców tej przemocy jest niemalże taka sama jak w całym 2020 roku.

Powyższe dane obrazują, iż przemoc w rodzinie znacznie częściej występuje w środowiskach wiejskich niż w miastach, a sprawcami jej w przeważającej większości są mężczyźni. Kobiety stanowią znikomą odsetkę sprawców. W omawianym okresie odnotowano jednego nieletniego sprawcę przemocy w rodzinie.

Obok policji procedury Niebieskiej Karty stosują również ośrodki pomocy społecznej funkcjonujące na terenie Powiatu Monieckiego, których było:

- 2018 rok – 133 wszczętych postępowań,
- 2019 rok – 147,
- 2020 rok – 106.

5. ZASOBY INSTYTUCJONALNE POWIATU

Kształtowanie właściwego klimatu realizowania polityki opartej na poszanowaniu praw rodziny wymaga ścisłej współpracy wielu podmiotów i instytucji. Program kładzie duży nacisk na współdziałanie wszystkich instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w tym:

- stałą diagnozę problemów,
- odpowiednie przygotowanie kadr,
- usprawnienie procedur współpracy.

Tak jak wszędzie, tak i w powiecie monieckim występuje problem przemocy w rodzinie, z którym walczą instytucje zobligowane do podejmowania działań w tym zakresie i należą do nich:

- Komenda Powiatowa Policji w Mońkach;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach;
- Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu monieckiego;
- Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Mońkach;
- Placówki oświatowe;
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Mońkach;
- Punkty Konsultacyjne dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz uwikłanych w zjawisko przemocy w rodzinie;

- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Goniądzu;
- Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem w Białymstoku – punkt lokalny w Mońkach;
- Parafie Rzymsko – Katolickie;
- Organizacje pozarządowe.

Wszystkie wymienione jednostki udzielają pomocy mieszkańcom Powiatu Monieckiego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach współpracuje ze wszystkimi w/w jednostkami oraz sądami, kuratorami sądowymi i innymi urzędami oraz organizacjami, których celem jest powstrzymanie przemocy w rodzinie.

Jednym z zadań powiatu realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach jest prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej, gdzie ofiary przemocy w rodzinie mogą znaleźć schronienie. Zadaniem Ośrodka Interwencji Kryzysowej jest zapewnienie krótkotrwałego całodobowego schronienia osobom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej zagrażającej ich zdrowiu lub życiu m. in. w wyniku przemocy w rodzinie. Na terenie powiatu monieckiego działa OIK usytuowany w budynku internatu Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Mońkach przy ulicy Tysiąclecia 15. Ośrodek, którym jest 2- pokojowe mieszkanie z kuchnią, łazienką i holem, może zapewnić schronienie 8 osobom potrzebującym pomocy i wsparcia.

6. ADRESACI PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Monieckim skierowany jest do:

- ✓ osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym:
 - dzieci,
 - współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
 - osób w podeszłym wieku,
 - osób niepełnosprawnych;
- ✓ osób stosujących przemoc w rodzinie (sprawców przemocy);
- ✓ świadków przemocy w rodzinie;
- ✓ pracowników instytucji i służb zajmujących się profesjonalnie udzielaniem wsparcia dla osób doświadczających przemocy;
- ✓ organizacji pozarządowych;
- ✓ całej społeczności lokalnej.

7. CELE I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Cel główny:

**ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE POWIATU MONIECKIEGO**

Realizowany będzie poprzez:

Cele szczegółowe

CEL SZCZEGÓŁOWY	ZADANIA	REALIZATORZY, PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
<p>Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości na zjawisko przemocy w rodzinie, profilaktyka, zmiana postaw i stereotypów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo w kampaniach mających na celu podniesienie świadomości społecznej, promowanie wartości rodzinnych, metod wychowawczych bez używania przemocy, - rozpowszechnienie informacji o skali zjawiska przemocy domowej, przekazywanie wiedzy na temat przemocy, jej rodzajach, szkodach, które powoduje. Pokazanie i zapoznanie ze sposobami reagowania na przemoc w rodzinie. Upowszechnianie informacji na temat miejsc, w których można otrzymać pomoc i wsparcie, opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych – ulotek, informatorów, zarówno dla instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy, jak i dla osób stosujących oraz doświadczających przemocy, a także społeczności lokalnej, - rozpowszechnianie informacji o przemocy w rodzinie, sposobach przeciwdziałania przemocy za pomocą mediów, umieszczanych na stronie internetowej PCPR w Mońkach oraz Starostwa Powiatowego w Mońkach treści informacyjnych, - rozwijanie współpracy ze związkami wyznaniowymi, kościołami, organizacjami pozarządowymi, - wspieranie działań profilaktycznych w szkołach, przedszkolach. Wspieranie i pomoc w dotarciu do najliczniejszej liczby mieszkańców Powiatu, 	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach, Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Monieckiego, Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Komenda Powiatowa Policji w Mońkach, media lokalne, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły oraz przedszkola funkcjonujące na terenie powiatu, punkty konsultacyjne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzależnień, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mońkach, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Mońkach, kościoły, organizacje pozarządowe.</p>	<p>2021 - 2025</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie pogadanek, wykładów profilaktycznych dla rodziców z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i prawidłowych wzorców wychowawczych, a także uzależnień, - edukacja dzieci młodzieży w zakresie radzenia sobie ze stresem, kontroli złości, umiejętności panowania nad emocjami, współczesnych uzależnień. 		
Zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy dla rodzin, w których występuje problem przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Mońkach, - zwiększenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa dla mieszkańców Powiatu Monieckiego ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców małych wsi, - zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego skierowanych do dzieci, które są ofiarami przemocy w rodzinie bądź pochodzą z rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, - dalsze prowadzenie bądź utworzenie w gminach grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie a także dla osób, które stosują przemoc wobec bliskich. Dalsze prowadzenie bądź utworzenie punktów konsultacyjnych w każdej gminie powiatu, z dyżurami specjalistów z różnych dziedzin np. psychologiem, pedagogiem, prawnikiem, terapeutą rodzinnym itp. - stworzenie spójnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie mającego na celu wzajemną pomoc służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu oferowania mieszkańcom specjalistycznej pomocy i wsparcia ze swoich zasobów kadrowych 	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Mońkach, Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Monieckiego, Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mońkach, władze samorządów gminnych.	Realizacja ciągła, w miarę posiadanych środków

<p>Zwiększenie skuteczności działań podejmowanych wobec ofiar przemocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie procedury „Niebieska Karta” przez wszystkie służby zobowiązane do jej realizacji, - zaangażowanie w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie pracowników oświaty i służby zdrowia, - bezpieczna, dbająca o dobro dziecka realizacja procedury interwencyjnego odebrania dziecka – art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - zapewnienie ofiarom przemocy poradnictwa psychologicznego, socjalnego i prawnego, - aktualizowanie bazy danych podmiotów realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na stronie PCPR w Mońkach - opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dla instytucji, rodzin z problemem przemocy. 	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach, Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Monieckiego, Komenda Powiatowa Policji w Mońkach, Służba zdrowia, Placówki Oświatowe</p>	<p>Realizacja ciągła, w miarę posiadanych środków finansowych</p>
<p>Zwiększenie skuteczności i dostępności oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno – terapeutycznych osób stosujących przemoc w rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie i realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, - monitorowanie zachowań sprawców przemocy po zakończeniu programu, - opracowanie i realizacja programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, - monitorowanie zachowań sprawców przemocy po zakończeniu programu, - aktualizowanie bazy teleadresowej podmiotów realizujących oddziaływanie korekcyjno – edukacyjne oraz psychologiczno – terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie. 	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach, Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Monieckiego, Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie</p>	<p>Realizacja na bieżąco, w miarę posiadania środków finansowych</p>
<p>Wzmacnianie współpracy z instytucjami i innymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie spotkań w celu wymiany informacji i podejmowanie wspólnych działań mających na celu 	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach, Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu</p>	<p>Praca na bieżąco</p>

<p>podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, podnoszenie kompetencji kadr pomocy społecznej realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>	<p>przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, - utrzymywanie stałej korespondencji z Policją, ośrodkami pomocy społecznej, sądem, prokuraturą i innymi instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w celu wymiany informacji i doświadczeń, - aktualizacja i udostępnianie służbom i instytucjom informacji o szkoleniach, studiach, konferencjach z zakresu przemocy w rodzinie, Aktualizacja i udostępnianie służbom, instytucjom informacji na temat zasobów instytucjonalnych w zakresie przeciwdziałania przemocy.</p>	<p>Powiatu Monieckiego, Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Mońkach, Komenda Powiatowa Policji w Mońkach, Sądy Rejonowe.</p>	
---	---	---	--

8. ODDZIAŁYWANIA WOBEC OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE

Podstawą wszystkich działań podejmowanych przez odpowiednie służby (zwłaszcza podczas interwencji) jest ochrona osób, które doznają przemocy.

Gdy osoba doznająca przemocy jest zdecydowana zmienić swoją sytuację, niezbędne jest udzielenie pomocy wszystkim członkom tej rodziny, czyli także osobie, która tą przemoc stosuje. Jest to bardzo istotne, gdyż wszystkie działania – terapeutyczne, psychologiczne, socjalne itp., które będą podejmowane wobec ofiary nie przyniosą pozytywnych rezultatów, gdy sprawca zostanie pozostawiony bez specjalistycznego wsparcia. Jedną z form pomocy udzielanej osobom stosującym przemoc w rodzinie jest realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Realizacja tych programów jest zadaniem zleconym powiatowi z zakresu administracji rządowej. Powiat Moniecki, za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach od ośmiu lat prowadzi oddziaływania korekcyjno – edukacyjne.

Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie prowadzony jest zgodnie z wytycznymi do realizacji programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie – zasad otrzymania i wykorzystania dotacji

z budżetu państwa w 2021 r., oraz z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Głównymi celami programu są:

- ✓ zmiana przekonań, osobistych zapatrywań, norm i wartości osób stosujących przemoc – uznanie przez nie odpowiedzialności za przemoc w rodzinie,
- ✓ zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące realizację programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie Powiatu Monieckiego.

2018		2019		2020	
Liczba osób, które rozpoczęły program	Liczba osób, które ukończyły program	Liczba osób, które rozpoczęły program	Liczba osób, które ukończyły program	Liczba osób, które rozpoczęły program	Liczba osób, które ukończyły program
26	13	23	11	14	5

Opracowanie własne

Założenia niniejszego programu opierają się na powszechnej wiedzy na temat przemocy w rodzinie, na podstawie której można stwierdzić, że jest ona:

- ✓ raniącym, szkodliwym i poniżającym inną osobę nadużyciem siły i władzy przez agresora,
- ✓ dążeniem do kontrolowania i podporządkowania osoby zależnej,
- ✓ wyuczonym zachowaniem przynoszącym korzyści dla sprawcy,
- ✓ wzorcem postępowania przenoszonym z pokolenia na pokolenie,
- ✓ tolerowana przez zachowania i postawy osób z otoczenia,
- ✓ znoszona i akceptowana przez ofiarę,
- ✓ zjawiskiem wstydlivym, z którym ofiara często się ukrywa,
- ✓ czynem odrażającym godnym najwyższego potępienia,
- ✓ zachowaniem, dla którego nie ma usprawiedliwienia,
- ✓ zagrożona odpowiedzialnością karną.

Celem programu jest :

1. Uświadomienie sprawcom przemocy własnych negatywnych zachowań wobec najbliższych.
2. Uświadomienie sprawcom czym jest przemoc.
3. Rozpoznanie przez agresora sygnałów zapowiadających zachowania przemocowe.
4. Zdobycie umiejętności radzenia z agresją.
5. Nabycie zdolności służących rozwiązywaniu konfliktów bez stosowania przemocy.
6. Nabycie pozytywnych postaw rodzicielskich i małżeńskich.
7. Promowanie zdrowego stylu życia.
8. Uświadomienie odpowiedzialności za swoje czyny.
9. Opracowanie „planu bezpieczeństwa” zapobiegającemu użyciu siły i przemocy.
10. Nabycie umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie i konstruktywnego wyrażania uczuć.

Adresaci programu.

Program adresowany jest do osób stosujących przemoc w rodzinie - zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne kierowane są w szczególności do:

- ✓ osób kierowanych przez sąd, skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie korzystających z warunkowego zawieszenia wykonywania kary pozbawienia wolności,

- ✓ osób objętych procedurą Niebieskiej Karty kierowanych przez organy ścigania i inne instytucje oraz osoby uprawnione,
- ✓ osób samodzielnie zgłaszających się do uczestnictwa w programie.

Programem nie mogą być objęte osoby:

- ✓ chore psychicznie,
- ✓ niepełnoletnie,
- ✓ z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi i zaburzeniami osobowości.

Zasady uczestnictwa:

1. Sądowe zobowiązanie osoby do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym.
2. Skierowanie wydane przez inne uprawnione do tego instytucje.
3. Dobrowolne przystąpienie do programu.
4. Pisemna zgoda uczestnika.
5. Podpisanie kontraktu socjalnego zawierającego zobowiązania do:
 - a) systematycznej obecności na zajęciach,
 - b) powstrzymania się od działań przemocowych,
 - c) powstrzymywania się od spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych.
6. Przestrzeganie zasad współżycia społecznego.
7. Przyznanie się uczestnika programu do stosowania przemocy w rodzinie.

Uczestnictwo w programie osób zgłaszających się dobrowolnie objęte jest tajemnicą służbową.

Sąd i inne instytucje uprawnione do kierowania osób do udziału w programie informowane są o przystąpieniu i przebiegu procesu korekcyjno – edukacyjnego sprawcy przemocy.

Formy realizacji:

Naboru uczestników do grupy dokonuje się po uprzednim spotkaniu i rozmowie ze zgłaszającą się osobą. W trakcie rozmowy ustalane są rzeczywiste motywy udziału danej osoby w programie i jej sytuacja rodzinna i życiowa. Potencjalny uczestnik zapoznany zostaje z celami i zadaniami programu korekcyjno – edukacyjnego. W przypadku akceptacji warunków i złożeniu deklaracji podpisywany jest kontrakt. z uczestnikiem programu i opracowywany indywidualny plan pracy.

Zajęcia korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy odbywać się będą zarówno indywidualnie zgodnie z potrzebami uczestników, jak i w otwartych grupach.

Program pracy ze sprawcą przemocy obejmować będzie następujące elementy:

- ✓ Rozpoznanie diagnostyczne i zmiana przekonań oraz postaw – szczegółowe informacje o uczestniku, jego zachowaniach przemocowych i sytuacji życiowej ;
- ✓ Edukacja - dobór tematów uwzględniających potrzeby i specyfikę uczestnika, pozwalających na jego pozytywną przemianę (zajęcia aktywizujące uczestników, otwarta dyskusja, odwoływanie się do własnych doświadczeń);
- ✓ Ćwiczenia praktyczne – angażowanie uczestników w proces zmian postaw i zachowań oraz samokontroli w relacjach rodzinnych i międzyludzkich.

Podjęmowane wobec sprawców przemocy w rodzinie działania diagnostyczne, edukacyjne i ćwiczenia praktyczne mają przyczynić się do osiągnięcia wytyczonych celów programu.

W roku 2020 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach podjęło się po raz pierwszy poprowadzenia **Programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie**. Program jest pogłębioną formą działań podjętych podczas programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Ale do programu mogą się również zgłaszać dobrowolnie osoby stosujące przemoc w rodzinie pragnące uzyskać wiedzy i wsparcia.

Program psychologiczno-terapeutyczny polega na prowadzeniu spotkań w formie działań psychologicznych i/lub terapeutycznych, ukierunkowanych na taką zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, która zmniejszy ryzyko dalszego stosowania przez nie przemocy oraz zwiększy ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

Zakłada się, że realizowany program psychologiczno-terapeutyczny doprowadzi do zmiany wzorców zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie. A wobec osób, które wcześniej ukończyły program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych doprowadzi do utrwalenia zmian postaw i zachowań nabytych w ich trakcie.

Środki na realizację Programu psychologiczno-terapeutycznego zapewnia budżet Państwa. Wojewoda Podlaski przekazuje jednostce samorządu terytorialnego realizującej ww. Program środki finansowe na realizację zadania w danym roku kalendarzowym.

9. REALIZATORZY – PARTNERZY PROGRAMU

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, aby odniosły zamierzony skutek, powinny być prowadzone interdyscyplinarnie, w każdej instytucji, która ma przypisaną realizację zadań na rzecz dziecka i rodziny. Poprzez wspólne działania będzie możliwa kompleksowa i wieloaspektowa pomoc wszystkim członkom rodziny z problemem przemocy.

Podmiotami zaangażowanymi w realizację Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Monieckim będą:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Mońkach, Knyszynie, Goniądzu, Krypnie, Jasionówce, Jaświłach, Trzciannym i działające przy nich Punkty Konsultacyjne,
- Miejskie/Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej w Mońkach, Knyszynie, Goniądzu, Krypnie, Jaświłach, Jasionówce i Trzciannem,
- Interdyscyplinarne Zespoły ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mońkach, Knyszynie, Goniądzu, Krypnie, Jaświłach, Jasionówce i Trzciannem,
- Starostwo Powiatowe w Mońkach,
- Komenda Powiatowa Policji w Mońkach,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Mońkach,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mońkach,
- Sądy Rejonowe,
- Prokuratura,

- Placówki oświatowe,
- Organizacje pozarządowe, związki wyznaniowe, kościoły,
- Placówki opieki zdrowotnej,
- Media lokalne.

10. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE MONIECKIM

Efekty:

- zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
- kompleksowa, interdyscyplinarna pomoc rodzinie, w której występuje problem przemocy,
- zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy rodzinom,
- ochrona osób, które doznają przemocy od bliskich,
- zmiana zachowań oraz postaw osób, które stosują przemoc w rodzinie poprzez specjalistyczne korygowanie oraz edukowanie,
- zmiana postaw społeczeństwa wobec problemu przemocy w rodzinie poprzez szeroko rozumiane działania profilaktyczne,
- usprawnienie i ujednoczenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Monieckim,
- wzmocnienie i rozszerzenie współpracy między instytucjami.

11. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Zadania zawarte w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 będą finansowane z następujących źródeł:

- środki krajowe w tym: zadania zlecone, konkursy z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- środki własne samorządów (gminne, powiatowe i wojewódzkie).
- środki własne podmiotów zaangażowanych w realizację programu,
- środki zewnętrzne w tym środki Unii Europejskiej,
- środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł.

12. CZAS REALIZACJI DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W POWIATOWYM PROGRAMIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR W RODZINIE

Zakłada się, że Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Monieckim będzie realizowany w latach 2021 – 2025. Cele szczegółowe będą realizowane w sposób ciągły, w miarę posiadanych środków finansowych i zasobów kadrowych oraz godnie z potrzebami mieszkańców powiatu.

13. WSKAŹNIKI

WSKAŹNIKI

Rozwijanie społecznej świadomości wrażliwości na zjawisko przemocy w rodzinie, profilaktyka.

- ilość kampanii społecznych, spotkań, ilość zamieszczonych informacji na stronach internetowych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób przeszkolonych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i stosowania prawidłowych wzorców wychowawczych,
- ilość opracowanych i rozpowszechnionych materiałów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba dzieci poddanych działaniom edukacyjnym z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy dla rodzin, w których występuje problem przemocy w rodzinie

- liczba zatrudnionych specjalistów do prowadzenia specjalistycznego poradnictwa,
- liczba dzieci i osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa,
- liczba mieszkańców wsi objęta poradnictwem specjalistycznym,
- liczba punktów konsultacyjnych bądź dyżurów specjalistów w gminach.

Zwiększenie skuteczności działań podejmowanych wobec ofiar przemocy

- liczba wszczętych i prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty”,
- liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo – wychowawczych na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy
- liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa,
- liczba podmiotów realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba opracowanych i rozpowszechnionych materiałów informacyjnych.

Zwiększenie skuteczności i dostępności oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno – terapeutycznych osób stosujących przemoc w rodzinie.

- liczba edycji programów korekcyjno – edukacyjnych oraz programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- liczba osób uczestniczących w programach,
- liczba osób, które po zakończeniu programów zaprzestały stosowania przemocy w rodzinie,
- liczba informatorów przekazanych do Sądów, Prokuratur, OPS-ów z terenu powiatu.

Wzmacnianie współpracy z instytucjami i innymi podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, podnoszenie kompetencji kadr pomocy społecznej realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach,
- liczba przeprowadzonych szkoleń oraz spotkań.

14. MONITORING I EWALUACJA

1. Za koordynację i sprawozdawczość z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Monieckim na lata 2021 – 2025 odpowiedzialne jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach.
2. Monitorowanie niniejszego dokumentu odbywać się będzie na podstawie rocznych sprawozdań z działalności PCPR w Mońkach przedkładanych Zarządowi i Radzie Powiatu w Mońkach.
3. Ponadto monitoring i ewaluacja prowadzona będzie przez informacje sprawozdawcze przekazywane do wyższych organów administracji.

PODSUMOWANIE

Zgodnie z art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę "Niebieskiej Karty" i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura "Niebieskiej Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Pamiętać należy, iż zgodnie z prawem każdy akt przemocy osób bliskich jest przestępstwem, na które każdy ma prawo, a nawet obowiązek reagować. Dowodem przemocy są nie tylko widoczne na ciele urazy. Istnieją również formy przemocy nie pozostawiające śladów jej stosowania. Osoby doznające przemocy znajdują się w bardzo trudnej sytuacji. Pozostawanie w związku pełnym krzywdzenia wynika między innymi z wyznawania tradycyjnych wartości takich jak miłość, trwałość małżeństwa, mylnego przeświadczenia, że sprawca jest dobry dla dzieci, gdyż ich nie bije, przekonania o zależności ekonomicznej od sprawcy i niemożności samodzielnego funkcjonowania, wiary w obietnice sprawcy, że się zmieni, nieracjonalnego obwiniania się za przemoc, czy też braku wiedzy na temat miejsca, gdzie osoba dotknięta przemocą może znaleźć bezpieczne schronienie i specjalistyczną pomoc. Często ofiara przemocy jest tak osaczona i zastraszona przez sprawcę, iż nie widzi możliwości zmiany sytuacji, w jakiej się znalazła. Niektóre osoby nie potrafią poradzić sobie z problemami rodzinnymi bez ingerencji osób postronnych. Interwencja z zewnątrz może niejednokrotnie zapobiec tragedii.

Należy pamiętać, że:

- ✓ każdy człowiek ma prawo do życia w środowisku rodzinnym wolnym od przemocy, która jest naruszeniem praw i dóbr osobistych;
- ✓ człowiek doświadczający przemocy nie może być za nią obwiniany;
- ✓ dzieci i młodzież mają prawo do wzrastania w bezpiecznym środowisku wolnym od przemocy, a obowiązkiem dorosłych jest im to zapewnić;
- ✓ każdy człowiek doświadczający przemocy ma prawo do pomocy prawnej, socjalnej, psychologicznej i medycznej bez naruszania godności osobistej;
- ✓ każdy człowiek ma prawo do wiedzy potrzebnej do radzenia sobie z przemocą w rodzinie;
- ✓ każdy człowiek ma prawo do przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- ✓ każdy człowiek ma obowiązek udzielania pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

Reasumując powyższe należy z całą stanowczością podkreślić, iż każdy świadek przemocy domowej ma moralny i prawny obowiązek zareagowania i zgłoszenie tego faktu odpowiednim instytucjom ponieważ od jego reakcji zależy czyjeś zdrowie, a nawet życie.

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	XXVIII/191/21
Data dokumentu	2021-11-30
Organ wydający	Rada Powiatu w Mońkach
Przedmiot regulacji	w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Monieckim na lata 2021 – 2025
Identyfikator dokumentu	19286A22-E9B4-409F-8519-E3607CBCE4CA

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-1024705001
Numer seryjny	5F6EFDF8FD22AF4D
Osoba podpisująca	Dariusz Jaworowski
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	30.11.2021 09:04:00
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5250001090 CUZ Sigillum - QCA1 Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A. PL